

HRVATSKI LIST

HRVATSKI LIST* izlazi u nakladnoj tiskari JON KRMPOTIC u Puli, trg. Cesta 1. Uredništvo: Sidanska ulica, br. 24. Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. — Rakopis se ne vraća. Cak. rač. aus. post. št. 96.795.

U Puli, petak 28. lipnja 1918.

Broj 1064

Što nas čeka?

(Razmatranja pred novom žetvom.)

Kako se vidi iz gornjega, nemamo namjere, da ćemo posla cenzoru. Ne ćemo pisati, što bi još moglo dočekati u političkom pogledu. Ne mo ni raspravljati, koliko će nas do godine biti o životu od ovih, što danas raspravljamo, pišemo žigosamo. Zadržat ćemo se hladnim statističkim razmatranjima gospodarskog glasila, kao što češki agrarni dnevnik „Venkov“.

List taj piše:

Zetva još nije ni započela, a burzijski listovi č nastoje da donesu, što su izračunali o ljetosnoj žetvi. Citali smo, da se iznos žitarica (pšenice, ječma) može očekivati u Ugarskoj 60 milijuna qu., u Austriji 40 milijuna qu. Te brojke nisu doviše bile podane bez ograničenja, no kadre su ipak ozvat i javnosti nepspravnu predstavu o iznosu vogođišnje žetve a što je još gore, pobuditi priučanstvu nade, koje se ne će ispuniti, jer se jednojavno ispuniti ne mogu. Kako to zapravo stojimo a žetvom i prehranom?

U posljednjoj, posvema mirovnoj godini 1913. proizašala je žetva žitarica 60-70 milijuna qu., a u Ugarskoj 77-83 milijuna qu. No iza početka rata očelo je produciranje žitarica nesuzdrživo padati z uzroka, koji su općenito poznati. Vlada ne drži o više za nikakvu tajnu. Na kursu za prelazno gospodarstvo u Beču proglasio je dr. Fridrich Gärtner, ekcljiski savjetnik u predsjedništvu ministarskog vijeća, na predavanju, da je žetva žitarica u godini 1915-16 iznosila u Austriji samo 35 milijuna qu., u godini 1917-18 dapače samo 26 milijuna qu. Lanjske godine palo je dakle produciranje proti produciranju u vrijeme mira po prilici za 57 po sto. Bio bi neoprostivi optimizam očekivati da će se ove godine podignuti produkcija za 40 milijuna qu. kad se k nedostatku radnih sila i gnoja pridružilo još i nepevoljno vrijeme, mrazovi i nestašica kiše u Češkoj i Ugarskoj vlada suša, dok je pred mjesec dana silno harao mraz. Op. ured.). Povišanje nije dakle uz takve prilike moguće očekivati. Bit će najbolje, što može da bude, ostane li iznos žitarica isti, kao i lani.

Bude li to tako, razvit će se za konsumente ista situacija, kao i lanjske godine. Dr. Gärtner izračunao je to ovako: odbije li se za sjeme i za one, koji će se sami prehranjivati, 11 milijuna qu., ostalo je god. 1915-16 za konsumiranje 17 milijuna qu., a god. 1917-18 samo 8-5 milijuna qu. Lanjske godine pala je žetva proti predlanjskoj za 26 postotaka, no za državno gospodarstvo sa žitom izniknula je povišica za preko 50 postotaka. Ove godine jedva da će biti inače. Za konsumente ne će biti na raspolaganje više od 8-9 milijuna qu. žitarica. I kad bi u najboljem slučaju bilo za nešto više, ne mljenja to ništa na činjenici, da će prehrambena situacija u Austriji biti skrajno napeta, ne bude li dovoljno dovoza iz Ugarske, Rumunjske i Ukrajine.

Ugarska nas je u vrijeme mira napunjavala žitom i brašnom. Godine 1913. izvezla je u Austriju 9-62 milijuna qu. žitarica i osim toga 7-77 mil. qu. brašna. Sada k nama osim kukuruzna ne izvozi ništa, a od ovogodišnje žetve da će nam prema preuzetoj obvezi samo to, što bude suviše, no a to uz obilno mjerenje količina za uporabu pučanštvu u Ugarskoj ne će biti baš previše, a osim toga dijeliti ćemo si to s Njemačkom.

Ostat će dakle Rumunjska i Ukrajina kao opskrbeni reservoir. Naši zahtjevi nisu neznaatni. K iznosu domaće žetve žitarica (za konsumente) 8-9 milijuna qu. Trebat ćemo još 10-11 mil. qu. žitarica, da možemo onim 17-18 milijuna, koji se ne će sahati opskrbljivati, osigurati dnevnu količinu po 300 qu. Odbijemo li nepouzdanu Ukrajinu, možemo se pouzdati jedino na Rumunjsku, no koja će biti prisiljena da opskrbi također Njemačku i Bugarsku.

Iz navedenih činjenica i brojaka može si svatko stvoriti ispravnu predstavu o tome, kako će se razviti prehrambena situacija u Austriji god. 1918-19.

Dovle češki list. Kako se iz svega razabire, ne možemo se nipošto nadati da će se naše prehrambene prilike dođuće godine, ili bolje rečeno, dođuće zime poboljšati. Dosad smo išli neprestano na niže. Niže valja ići ne možemo, jer smo već na dnu. S pravom se zato možemo i pitati, što nas do godine čeka, podje li sve tim istim putem dalje.

Mi znamo jedan lijek, i taj lijek nosi u svom srcu svaki od trpeće braće! Nije to lijek gorak, već nasuprot ugodan. Zove se: mir! Sveopći, pravedan na temelju božjeg i prirodnog prava sagradjen trajan mir. Ljudi bi morali shvatiti, da je njihova zadaća, da se množe, a ne da se uništavaju; da se ljube, a ne da se mrze. I shvate li ljudi to

jednom, temeljito, duboko, bez hinjenja — svakom je ratu kraj!

A onda se bismo trebali više pitati, što nas čeka, jer čekala bi nas samo ljubav i sreća i božji blagoslov!

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 27. (D. u.) Službeno se javlja: Kod Bezzece u dolini Ečave i na Zugni izjavili su se sunci Talijanaca. Col del Rosso, kojega je slavna divizija „runoista“ osvojila na juriš 15. t. mj., kojega smo za tim održali pobjedničkim najtežim bojovima i za koja su se sveudilj vodile gorke borbe, bio je jučer napadnut po jakim silama iza najteže bubanjske paljbe. Za neprijatelja bilo je uzaludno poduzeće mjerenje bojne vrsnoće sa našim Solnogradjanima, Korušcima, Čornje- i Niže-Austrijcima, čija je hrabrosti skršila sve napadače. Pukovnije broj 107 i 114, poduprite uzorito od topništva u svim fazama boja, pokazale su se jednog duha sa četama 59., 7., 14. i 49. pukovnije. Neprijatelj pretrpio je teške gubitke na mrtvima i na ranjenima te je pustio mnogo zarobljenika u našim rukama. Kod Ponte di Plave kušno je neprijatelj prekoračiti rijeku čamecima, ali je bio sastrjeljen. — Poglavljen generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 27. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja. Zapadno bojište: Vojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta i njemačkog prijestolonasljednika: Položaj je nepromijenjen. Revna djelatnost neprijatelja sjeverno od Scarpe i Somme, zapadno od Solssonsa i jugozapadno od Reimsa. Na Reimskoj smo katedrali ponovno ustanovili motrolce. Tečajem noći porasla je opet topnička djelatnost također na ostaloj fronti između Ysere i Marne i sa pješničkim okršajima. — Vojna skupina von Gallwiza: Na istočnom brijegu Mozela izveli smo uspješne izviđaje. Sjeverno od St. Mihiela suzbiili smo jaki buhak neprijatelja. — Iz neprijateljskih skupina bombometnih aeroplana, koje su zadnja dva dana poduzele napadaje na Karlsruhe, Ofenburg i Lorensko industrijsko područje, sastrjelili smo 5 lietala. Naše su skupine bombometnih lietala napale jučer na Pariz, a na putu onamo stjecištu željeznica i lietališta neprijatelja. Poručnik je Rumey poludio svoju 25. zračnu pobjedu. — Lüdenhorff.

Rat.

Francuski izvještaj od 26. lipnja popodne: Francuzi su u smjeru Mailly izveli više napadaja. Kod Rainvala, Melicoga, Vilny-au-Cornilleta dopremili su zarobljenika i strojni pušaka. Pokušali njemačkih navala na francuske položaje sjeverno od Le Porta bijahu suzbiti strojno-puščanom paljbom. Amerikanske su čete izvele sjajan napadaj protiv sume Belleu te dopremile 150 zarobljenika, među kojima jednog satnika.

Engleski izvještaj od 25. lipnja ujutro: Kanadske su čete napale noćas na neprijateljske opkope kod Neuville-Vittasse te su dopremile 22 zarobljenika i 6 strojnih pušaka. Nekoliko zarobljenika i jednu strojnu pušku dopremili smo sa uspješnog poduzeća južno od Scarpe. Neprijateljsko je topništvo djelovalo tečajem noći između Villers-Bretonneuxa i Morlan-court, južno od Aviona i zapadno od Mervillea. Pčinovite su granate bile obilno upotrebljene.

Engleski izvještaj od 25. lipnja na večer: Kod Meterna izveli smo sinoć manje poduzeće, koje je uspješno u potpunom opsegu. Postigli smo sve naše ciljeve i pomaknuli naše linije unaprijed. Kod uspješnog štrafuskog poduzeća dopremile su tečajem zadnje noći francuske čete u odsjeku Lokrea nekoliko zarobljenika. Inače ništa nova.

Engleski izvještaj od 26. lipnja popodne: Kod štrafuskih poduzeća i sukoba patrolja u predjelu Sully-le-Sec i zapadno od Mervillea dopremili smo tečajem zadnje noći nekoliko zarobljenika te zaplijenili jednu strojnu pušku. Neprijateljsko je topništvo djelovalo kod Ville-sur-Ancre, kod Bailleula, južno od Lensa i u odsjeku Hazebrouk.

Talijanski izvještaj od 26. lipnja: Jučer su naše čete zaposjele opet potpunoma mostobran Caposile. Proširile su zaposjednuto područje te su suzbile junački odlučne protunavale brojnih neprijateljskih sila. Zarobili smo 8 časnika i 37 momaka. Na ostaloj fronti topnički bojevi srednje žestine. Između Mori i Lopio prenerazila je jurišna patrolja malu neprijateljsku stražu te uništila preživjele.

Naše su zračne skupine bacile više tona bomba na neprijateljska skladišta municije u mletačkoj ravnici i na željezničke uređaje kod Materella. Oborili smo 7 neprijateljskih aparata. Poručnik Baracchini polučio je svoju 31. zračnu pobjedu. Kod prociscivanja bojnog polja zarobili smo još nekoliko stotina momaka te smo ustanovili, da smo dobili najrag sav naš topnički i ostali pribor. Austrijski ratni pribor i oružje, što je ostalo u našim rukama, je golem te će biti izbrojen tek po duljem radu. Topničari su se borili sa velikim junaštvom. Druga topnička pukovnija i osobito 105. četa zaslužuje posebnu napomenu.

Reuter javlja, da su strateški razlozi ponukali Hindenburga, da privremeno obustavi bojeve. Nema sumnje, da će opet započeti bitka. „Morning Post“ tvrdi, da su Nijemci dopremili na zapad velika pojačanja, koja su dođe stajala na ruskom bojištu. U Londonu prevladava mišljenje, da će Hindenburg nastaviti operacije u smjeru na Pariz.

Svicarske novine javljaju, da prolaze velike mase talijanske vojske u Francusku, pošto talijansko vojno vodstvo misli, da se na zapadu može očekivati novu njemačku navalu, dok se na talijanskom bojištu računa s mirom za duže vremena.

Parlamentarna kriza. Misija ministra za poljodjelstvo, grofa Sylva-Tarouca, smatra se u njemačkim političkim krugovima izjavljeno. Njemački nacional i kršćansko-socijalci izjavili su ministru-predsjedniku Seidleru svoje povjerenje te zahtjevaju, da ostane na svom mjestu. Doduše tvore ove stranke samo nešto preko trećine glasova, ali misli se, da će se pomoću Ukrajinaca i socijalnih demokrata moći osigurati vladi većinu za državni proračun. „Večernik“ javlja, da je grof Sylva-Tarouca vijećao također sa socijalnim demokratima te im ponudio, stupe li u vladinu većinu, ministarstvo za socijalnu skrb.

Sylva-Tarouca nastavlja pregovaranja. Polag vijesti u vina nastavlja Sylva-Tarouca pregovaranja sa sržankama. Jučer je vijećao sa zastupnicima Čeha, Jugoslavena, socijalnih demokrata i Ukrajinaca, a za tim je izvijestio cara o potljeuku ovih konferencija. Parlamentarci, koji su imali priliku, da se upozilaju sa mišljenjem mjerodavnih činbenika, izrazili su mišljenje, da se radi prije svega o tome, kako bi se državni sabor sazvao na kratko zasjedanje.

Seidler ostaje. U kasnim večernjim satovima dne 25. o. mj. raširila se Bečom vijest, da se je mislila grofa Sylva-Tarouca izjavila. Tvrdi se, da će ministarstvo dr. v. Seidlera ostati.

Dementi o napuštanju njemačke fronte na zapadu. „Nova Rada“ ispravljuje vijest glasila ruske vlade. Izvijestila je tvrdilo, kako je revolucionarni pokret u Ukrajini priučkao njemačko vojno vodstvo, da odašalje iz Njemačke čete u Ukrajinu, što je znatno uplivalo na operacije centralnih vlasti na zapadu, te veli, da neispravnost ove tvrdnje „izvijestila“ najjasnije obaraju uspjesi njemačkih četa u Francuskoj.

Nijemci prosvjeduju. „Deutsche Nachrichten“ javljaju: Odbor udruženja njemačko nacionalnih stranaka prihvatio je odluku, u kojoj otklanja svaku odgovornost za posljedice, koje bi bile skopčane sa padom Seidlera, prouzročeniim držanjem poljačkog kluba. Dalje izražuje savez svoje začuđenje, da su saopćenja o govorima i događajima u ministarskom vijeću dospjele a indiskrecijom u javnost.

Radničko vijeće u Trstu. Tršćanski „Lavoratore“ javlja: 25. lipnja sastalo se u radničkom domu radničko vijeće socijalnih demokrata čitavog Primorja. Na tom je sastanku upozorilo radničko vijeće vladu, da su obećanja, dana radnicima, da će se bezodvorno sazvati samoupravna zastupstva na temelju jednakog, tajnog, sveopćeg i proporcionalnog prava glasa, ostala neispunjena. Povišice, koje su bile priznate radnicima, išle su u džep ratnim lthvarima. Demilitarizacija poduzeća, koja rade za državu, nije još provedena. Radnici traže kruh i mir i pozivlju sva radnička vijeća u državi na zajedničku akciju u priog miru. Glavni uzrok sadašnjim nepriljkama je uporaba § 14. i iskjučenje parlamenta od javnog djelovanja. Radi toga traži radničko vijeće neka se parlament bezodvorno sazove. Ako taj glas u zdvojnog momentu ne bi našao odziva, pasti će čitava odgovornost na one, koji se nijesu odazvali i koji su nametnuli narodu, da žrtvuje sve za rat, kojega proletarijat nije hito i kojega proklinje. Na svršetku izražuje radničko vijeće u Trstu želju, e bi se čim prije uspostavila internacionala.

Sjednica generalnog vijeća austro-ugarske banke. Dopisni ured javlja iz Beča od 27. t. mj.: U danas obdržanoj sjednici generalnog vijeća austro-

ugarske banke raspravljalo se, izakako je generalni tajnik p. Schmid podao običajni izvještaj o položaju na međunarodnom novčanom i deviznom tržištu, samo o tekućim poslovima. Nije se podnio predlog za promjenu dosadašnjeg kamatnjaka.

* Poljaci novinari protjerani iz Marmaroš Sigeta. Kako je poznato, vodi se sad u Marmaroš Sigetu u Ugarskoj proces proti poljskim legionarcima koji su iza proglašenja mira u Brestu Litovskom pokušali da prodru austrijsku Aniju kako bi se spojili s poljskim legijama generala Musnickog, koje su se borile na strani Rusa. Proces jest popraćen živim zanimanjem cijele poljske javnosti i poljski su listovi iz svih zemalja poslali na proces svoje izvjestitelje. No poljski su novinari bili od mađarskih ureda izagnani iz mjesta a ona trojica, koja bijahu mišostivo puštena, solidarno i demontrativno zapustili Ugarsku. „Arbeiterzeitung“ ispravno predlaže, da od sada (mi nismo ni dosada, Op. ur.) nit' s užbenih izvješća o tom procesu ne pripopujemo. — To nas poslužuje Mađžara protiv Poljaka sjeća, kako su prošle zime mađžarski listovi beznačajno a poljski listovi zasljepljeno i s mnogo nerazumjevanja pisali o mađžarsko-poljskom bratstvu.

* Clemenceau govorići će o Burianu. „Journal de Geneve“ javlja: U odboru zastupničke kuće osvrnuli će se ministar-predsjednik Clemenceau na posljednji govor ministra izvanjskih poslova baruna Buriana. Naredne sedmice povest će se u komori riječ o socijalističkoj interpelaciji glede mirovnih izgleda.

* Nepobjedivost Njemačke. Javljaju iz Berlina od 27. t. m. j.: Kao rezultat političke rasprave u državnom saboru, koja se je zaključila jučer, ističe „Lokal-anzeiger“, da su sve stranke, izim nezavisnih socijalista, naglaskile, da nepokolebljivo vjeruju u nepobjedivost Njemačke.

* Njemačka mudrost. Oružjem se ne da izvojšti mir. Državni tajnik njemačkog izvanjskog ureda dr. v. Kuhlmann imao je dne 4. o. m. j. dva govora; u glavnom odboru njemačkog rajstaga branio je rumunjske mirovne ugovore proti kritici njemačkoj a u plenarnoj je sjednici podno svoje izvješće o izvanjskoj situaciji političkoj. Najveće zanimanje pobudjuje onaj dio izvješća Kuhlmannovog, gdje postavljiva i odgovara na pitanje, koliko će još trajati rat. Dr. Kuhlmann reče, da se unatoč pobjedničkoj ofenzivi njemačkoj ne pojavljuje u neprijatelja sklonost za mirovne pregovore i da se jedino oružjem ne da dovršiti rat, buduć' da se je rat, tako golemo razmahao, da nije moguće postići njegovog definitivnog svršetka bez diplomatskog pregovaranja. No za to pregovaranje nisu neprijatelji još naklonjeni. A vojnička sredstva nisu dovoljna za svršetak rata. — U tim dvjema rečenicama sadržan je Kuhlmannov odgovor na pitanje, koliko će rat još trajati. Ra' će trajati dakle još dugo. Ofenzivama nastoji se oslabiti neprijatelja, no rata nije njima moguće dovršiti. („Vidensky Dennik“.)

* Njemački mir. „Arbeiter-Zeitung“ piše: Gospodin von Kuhlmann, njemački državni tajnik vanjskih poslova, izrekao je 24. t. m. j. govor o njemačkim ratnim ciljevima i o njemačkim mirovnim uvjetima. Govor ne sadržava ništa novoga. Ni riječi o savezu naroda, ni riječi o razoružanju i o obrančkim sudovinama. Nije izjavio, da se Belgija mora uspostaviti; opetovao je samo stare fraze, koje su države sporazuma uvijek smatrale kao prikrivene aneksionističke požude, rekao je, Njemačka otklanja podatke izjave, koje bi ju vezale, dok bi neprijatelju pustile slobodne ruke. Nije ponudio mir, već je samo hladno kazao, da mirovna ponuda antante ne bi kucala na uši njemoga. Ipak su njemački aneksionisti bili ogorčeni nad govorom. Gospodin je Kuhlmann naime kazao, da Njemačka ne želi ništa drugoga nego živjeti unutar granica slobodno, jako i nezavisno, koje je odredila povijest. Napomenuo je rezoluciju za mir sporazuma i odgovor na papirnu mirovnu notu. Ali nada sve je izjavio, da samim vojničkim odlukama i bez diplomatskih pregovaranja nije moguće postići apsolutan mir. To je dakako smrtni grijeh protiv svetog duha aneksionizma. Prva je vjerska zasada „stegfriedlera“, da samo mač može i mora iznudi' mir, dok je glavni uvjet mira uzajamnog sporazumjevanja, da ne bude iznuden oružanom silom već postignut pregovaranjem i obostranim koncesijama. Fraza gospodina Kuhlmannova mogla se tumačiti kao ispovijest mira putem sporazumjevanja, kao polemika protiv nada mira putem mača. To je razbjesnilo aneksioniste. 24. t. m. j. prosvjedovao je protiv Kuhlmannova grof Westarp, a 25. t. m. j. narodni liberalac gospodin Stresemann — junckeri i velika industrija bijahu ogorčeni a treći u društvu — generali — su koji ne žele mira, su nesumnjivo nezadovoljni sa Kuhlmannom. Što li je učinilo vodstvo državne vlade? Požurilo se, da objasni „nesporazumak“, što je izazvalo govor gospodina von Kuhlmannova i da pomiri nezadovoljne „stegfriedlere“. Državni je kancelar 25. t. m. j. izjavio, da je nastavak diskusije sa Wilsonom bez smisla, da je savez naroda samo sredstvo, da se Njemačku gospodarski stigne i da Njemačka stavlja svoje nade, kao i prije, u pobjedu. Za tim se digao gospodin Kuhlmann te kazao, da je i on osvjedočen o tome, kako je pobjeda oružjem preduvjet pregovaranja; i on da hoće iznudi' mir pomoću oružja, a smatra to potrebnim diplomatska sredstva, e bi se postignuo mir; to samo iza pobjede, samo na način, kao što su u Brestu-Litovskom i u Bukareštu bila upotrebljena

diplomatska sredstva? Očividno jest, da će se mir sklopiti tek onda, dok će Engleska, koja zaštićuje kanal, a Amerika, koja zaštićuje ocean, biti u jednakoj mjeri bez pomoći i iznemogle, kao što su Rusija i Rumunjska! Time je objašnjen nesporazumak. Misao „pobjedničkog mira“ pobjedila je u Berlinu na čitavoj crti.

* Kriza vlade u Njemačkoj. Zadnja Kuhlmannova izjava, s kojom se bavimo na drugom mjestu, uzbudila je još više konzervativce i svenjemce, koji traže sada glavu državnog sekretara vanjskih poslova. Sa drugom izjavom, s kojom je odbio od sebe sve njemačke stranke, koje ne stoje na svenjemačkom, bezobzirnom stanovištu, na stanovištu rata do skrajnosti, nije pridobio niti njemačkih imperijalista niti aneksionista, kojima se prihinja odviše mlitavim i popustljivim državnikom. Kuhlmann se na taj način posve izolirao. Glasilo njemačkim socijalnih demokrata „Vorwärts“ piše, da je sveopće raspoloženje neprijateljsko Kuhlmannu, koji počinja iste pogriješke kao što i Bethmann-Hollweg: Mjesto da energično istupi protiv svenjemačke fronte i da bezobzirno brani svoje stanovište, pozivajući se na to, što imade narod za sobom, kušao je odmah pomiriti srdžbu frondera te približio se njihovom shvaćanju stvari. „Vorwärts“ smatra položaj nejasnim i zapletenim te govori o mogućnosti opće vladine krize. Dodje li do ove krize, stupit će na mjesto sadašnje vlade druga vlada, koja će se posve pokoravati zahtjevima pretjeranog nacionalizma, kako je to već natuknuo nacionalni liberalac Stresemann. Također u parlamentarnim krugovima prevladava mišljenje, da dr. von Kuhlmann ne će predugo ostati na svom mjestu. „Tagespost“ piše, da se množe glasine, prema kojima će se i u Njemačkoj udesiti po uzoru Lloyd Georgea i Clemenceaua neka vrst ratnog kabineta.

* Eksplozija u Verdunu. Wolffov ured javlja od 27. t. m. j.: 25. t. m. j. opazili smo u istočnom dijelu Verduna dvije eksplozije, koje su izazvale veće požare.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Moskova štampa javlja od 22. lipnja: Sovjet u Tambovu bio je potjeran pod lozinkom „Za ustavodavnu skupštinu“ od ljudi, što su bili na zapovjed' Trockoga i Lenjina na mobilizaciju pozvani pod oružje.

Javljaju iz Moskve od 25. lipnja: Povjerenik boljševičkoga tiskovnog ureda, Volodski, ustrijeljen je u Petrogradu na sred ceste.

Prema brzjavici kodanjskih novina iz Petrograda priključili su se generali Aleksejev, Dutov i Erdely bojnim silama Čeho-Slovaka. General je Aleksejev preuzeo zapovjedništvo nad Čeho-Slovacima.

Javljaju iz Züricha: Trocki je saopćio, da se češko-slovačka buna sve više širi usljed potpore proturevolucionaraca. Čeho-Slovaci zaposjeli su najmanje deset gradova, među kojima Pensa, Saransk i Omsk. Sada ugrožavaju Tobolsk. Čeho-Slovaci počinjaju svakojake grozote.

„Havas“ javlja iz Petrograda, da je pukovnik Semenov po trodnevnom boju porazio boljševike.

Javljaju iz Helsingfora: Rusija je zatvorila svoje granice napram Finskoj iz nepoznatih razloga; na neodređeno vrijeme.

„Central News“ javljaju, da je Kerenski stigao u Englesku. — Kerenski je prisustvovao radničkoj konferenciji u Londonu te kazao, da se ruski narod bori protiv nasilja.

Domaće vijesti.

Naša gospodarska udruženja za narodni blagdan. Mnoga naša gospodarska udruženja, naročito mnogi novčani zavodi, pa seljačke zadruge i zemljoradničke udruge stekle su u ovo par godina lijepa imetka; pa je stoga veoma umjestan i opravdan predlog, iznešen u ravnateljstvu jedne naše seljačke zadruge, da se prigodom narodnog blagdana votira što obilatiji iznos za spas izgadnjele i osirotjele dječice naše, za temelj naše narodne snage i budućnosti. Naročito bi bila dužnost naših jačih novčanih zavoda da u tome prednjače i da primjerom dokažu svoju svijest — za svoje. Hiljadama i hiljadama je rat uništio život, zdravlje, obitelj, imanje, sve, — pa zato oni, koji su od toga ostali poštedjeni, treba da budu prvi — barem u novčanim doprinosima. Vršimo samo svoju dužnost — i budućnost je naša!

Svećenstvo za narodni blagdan. Svećenstvo sviju vjeroispovjesti sprema se, kako smo saznali, da ove godine narodni blagdan najdostojnije proslavi. U svim će se crkvama toga dana, u molitvama i u službi božjoj sjetiti naše svećenstvo (katoličke i pravoslavne vjeroispovjesti), onih malih sirota, koje je nevolja od kuće otjerala, kao također i onih vrijednih obitelji, koje su našu osirotjelu djecu primile pod svoje okrilje i spasili ih od patnja, što ih glad sobom nosi. Hrvatsko i srpsko narodno svećenstvo natječe se, koji će više da doprinese, da moralni i materijalni uspjeh narodnog blagdana bude što i ljepši i obilatiji.

Roditeljima, koji šalju djecu u Hrvatsku ili Slavoniju, javljamo, da će prvi transport djece kre-

nuti iz Pule u nedjelju dne 30. o. m. j. u popodnevnom vlakom, zato sva djeca, koja odlaze moraju biti prije jednoga sata u popodne kolodvoru (staciji). Svako dječe mora da donese sobom legitimaciju, pa bilo ono napisano i na majčino ili čigovoj drugoj legitimaciji. Takove se legitimacije neće oduzeti, nego to treba samo kontrolirati.

Njemačke i talijanske srednje škole. Tvrđjavn povjerenik saopćuje: Njeg. Preuzvišenost gospodin namjesnik odobrio je otvorenje triju srednjih državnih škola opstojeci u Puli (c. kr. gimnaziju i c. kr. realku sa njemačkim nastavnim jezikom i c. kr. gimnazijalnu realku sa talijanskim nastavnim jezikom) te je opunovlastio c. kr. tvrđjavnog povjerenika u Puli, da poduzme potrebite mjere.

Izložba ručnoga rada i risanja u Pazinu. Kako je već javljeno, izložba će biti otvorena kroz cijeli tjedan od 6—8 sati po podne dnevno. U subotu (29. lipnja) bit će otvorena i do podne od 11—1 sat. U nedjelju (30. lipnja) bit će otvorena samo od 11—1 sat. Tad se ujedno i zatvara. Ako gospoda učitelji ili učiteljice žele školsku djecu povesti, tada će se za njih u svako doba otvoriti i djeci tumačiti. Za školsku djecu je ulaznina 20 fillira. Izložba je već prvi dan pobudila veliki interes pa je nade, da i ostali ne će propustiti priliku, da je vide.

Novo knjige. Ivo Vojnović: „Dubrovačka Trilogija“. — Emerson: „Napoleon ili čovjek od djela“, mogu se kupiti u podružnici Jos. Krmpotić, ulica Franja Ferdinanda broj 3, kao i ostale knjige, koje su bile do sada rasprodane.

Za dođuće mladenje. Općinski ured saopćuje nam, da je c. kr. tvrđjavn komesar izdao sljedeću obznanu: Za dođuće mladenje svaki vlasnik toli strojne koli ručne mlatilnice, imat će pravo da zahtijeva kao plaću: K 6— za svaki kvintal pšenice. K 5-40 za svaki kvintal ječma ili zob. Plaća u naravi nije dopuštena. Svaki vlasnik mlatilnice dužan je da vodi točan iskaz o izmlaćenim količinama, uvrštujući u istu vrst žitarice i ime i boravište vlasnika. Prekršitelji bit će amo prijavljeni.

Prehranjivanje marve. Općinski ured saopćuje: Usljed namjesništvenog otpisa od 17. t. m. j. broj K. W. 779 upozoruje se na ministarstvu naredbu od 19. svibnja 1918. D. Z. L. br. 128, polag koje je zabranjeno prehranjivanje blaga sa zelenim žitaricama. Prekršitelji bit će strogo kaznjeni.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Borba za muža

III

Gospodja sa 1000 odjela.

Amerikanska društvena snimka u 5 čina.

Početak:

3. —, 4.25, 5.50 i 7.15.

Ulazne cijene za ovaj film
I. mjesto K 1.20; II. mjesto 80h

Ući se može kod svake silke.

Ravnateljstvo si pridržava pravo promijeniti raspored.

Rabljeno pokudstvo

kupuje i prodaje tvrtka

Filip Barbančić

Sišanska ulica.

Velik izbor

listovnog papira

u mapama i kutijama

preporuča

Jos. Krmpotić - Pula.

Oglasujte

u „Hrvatskom Listu“!

Razredna lutrija.

Posjednici srećaka 1. razreda mogu iste promijeniti za one 2. razreda i to do 3. srpnja kod poslovnice razredne lutrije, tvrtka J. Krmpotić, trg Custoza 1 i ulica Fran Ferdinand 3 i to ondje, gdje su ih kupili za prvi razred.

'Kreditno i eskomptno društvo'

Pula trg Custoza 45

prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini. Uredovni satovi samo od 4 do 5 po podne.

Podpisujte ratni zajam!!